

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

กระบวนการผลิตและการตลาดผลิตผลการเกษตรภายใต้การดำเนินงานของ มูลนิธิโครงการหลวงจังหวัดเชียงใหม่

โดย

นายประสิทธิ์ กาบจันทร์

ตุลาคม 2543

ประธานกรรมการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. นำชัย ทุนผล

ภาควิชา/คณะ

ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีพของมูลนิธิโครงการหลวงจังหวัดเชียงใหม่ (2) ศึกษาถึงบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีพในกระบวนการผลิตและการตลาดผลิตผลการเกษตรในแนวความคิดของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีพของมูลนิธิโครงการหลวง (3) ระบุดังปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีพในกระบวนการผลิตและการตลาดผลิตผลการเกษตรภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงในอดีตและปัจจุบัน ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีพ และหัวหน้าศูนย์พัฒนาโครงการหลวงจำนวน 140 คน ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ แบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ย 35 ปี มากกว่าครึ่งหนึ่ง จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนมากสมรสแล้วและมีรายได้สุทธิเฉลี่ย 148,364.00 บาทต่อปี ผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเคยเข้าร่วมการประชุมในการวางแผนเฉลี่ย 12 ครั้งต่อปี และเคยไปดูงานต่างประเทศและภายในประเทศเฉลี่ย 10 ครั้งต่อปีพร้อมกันได้เข้าร่วมการฝึกอบรมและการสัมมนาในรอบปี (พ.ศ. 2541) เฉลี่ย 10 ครั้งต่อปี เช่นกัน ส่วนระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งตั้งแต่เริ่มแรกเข้าจนถึงปัจจุบันผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีระยะเวลาเฉลี่ย 10 ปี

ในประเด็นเกี่ยวกับด้านการจัดทำแปลงสาธิตการปลูกพืชผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าควรจัดทำเฉลี่ย 2 ครั้งต่อปี

บทบาทและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีพในกระบวนการผลิตและการตลาดผลิตผลการเกษตรภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้มีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ในกระบวนการผลิตและการตลาดผลิตผลการเกษตรภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงและมีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีการที่พึงปฏิบัติในงานส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกรในทุกพื้นที่ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอันประกอบด้วย กิจกรรมจำนวน 2 ด้านคือ (1) กระบวนการผลิตผลผลิตการเกษตรของมูลนิธิโครงการหลวง (2) กระบวนการตลาดผลิตผลการเกษตรของมูลนิธิโครงการหลวง ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีพและหัวหน้าศูนย์พัฒนาฯ ได้ระบุว่า กระบวนการผลิตและการตลาดผลิตผลการเกษตรภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงได้ดำเนินการมาในแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน สำหรับปัญหาและอุปสรรคนั้นถ้าหากจะมีการพัฒนากระบวนการผลิตและการตลาดผลิตผลการเกษตรของมูลนิธิโครงการหลวงต่อไป ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้ระบุว่า ไม่มีปัญหาและอุปสรรคใดในการพัฒนา แต่มีเงื่อนไขว่า ผู้บริหารของมูลนิธิโครงการหลวงฝ่ายที่รับผิดชอบเกี่ยวกับด้านการอำนวยความสะดวกและด้านการบริการภาชนะบรรจุผลผลิตจะต้องเข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหการหมุนเวียนหรือการเพิ่มจำนวนของภาชนะบรรจุผลผลิตให้เพียงพอต่อแผนการผลิตของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอย่างแท้จริงและมีความต่อเนื่องก็จะทำให้งานส่งเสริมอาชีพประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี